

GUIDE

Hvad kendetegner frivillige sociale organisationer?

Udskrevet: 2023

Indhold

Hvad kendetegner frivillige sociale organisationer?	3

Hvad kendetegner frivillige sociale organisationer?

I denne guide får du tal og fakta om frivillige sociale organisationers struktur og størrelse: Hvordan er de organiseret? Hvordan er fordelingen mellem lokale og landsdækkende organisationer. Hvor mange brugere, frivillige og ansatte har de? Hvor kommer indtægterne fra? Hvem er deres samarbejdspartnere og hvad samarbejder de om?

På baggrund af data fra Foreningsundersøgelsen – en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#) – sætter denne faktaguide tal på strukturen og størrelsen af de knap 500 deltagende frivillige sociale organisationer. Det drejer sig om organisationer og foreninger i Danmark, der arbejder med sociale, sundhedsmæssige, humanitære og almennyttige aktiviteter for udsatte og sårbare mennesker.

Er du interesseret i at dykke ned i analyser og tendenser på området og vil du vide mere om, hvorfor tallene ser ud som de gør – og især, hvad du kan bruge denne viden til, så læs mere i [CFSA's videnstemaer](#) og i [Frivilligrapportens](#) kapitel 1.

Hvordan er det frivillige sociale arbejde organiseret?

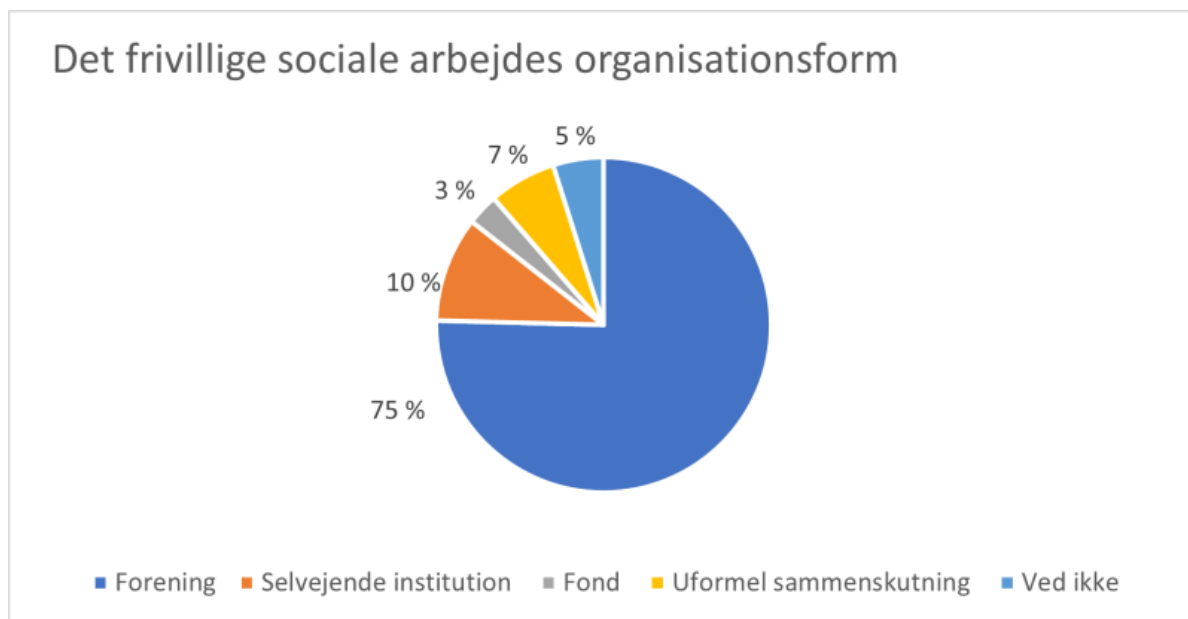
Langt størstedelen af det frivillige sociale arbejde er organiseret som enten en forening, en selvejende institution eller en almennyttig fond. Derudover findes også uformelle grupper, sammenslutninger og lignende, som udfører frivilligt socialt arbejde. Læs om forskelle på de mest udbredte organisationsformer i vores guide "[Forening eller fond – hvordan kan I organisere jeres frivillige arbejde](#)."

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#) viser at trefjerdedele (75 pct.) af de frivillige sociale organisationer, der har deltaget i undersøgelsen, er oprettet som en forening.

Foreningerne har typisk betalende medlemmer, selvom der også er foreninger, hvor medlemskab er gratis ligesom der er foreninger, der ikke tilbyder medlemskab.

Hver tiende organisation (10 pct.) er oprettet som en selvejende institution og 3 pct. som en fond. Knap hver tiende (7 pct.) er ikke formelt organiseret, men angiver selv, at de er en uformel sammenslutning.

Figur 1: Det frivillige sociale arbejdes organisationsform

n=492

Er der flest lokale eller landsdækkende foreninger på det sociale område?

Langt de fleste frivillige organisationer i Danmark er lokale. Det gælder også dem, der arbejder med sociale, sundheds-, humanitære og almennyttige aktiviteter.

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#), viser, at 58 pct. af de deltagende frivillige sociale organisationer er lokale organisationer. Her er både tale om lokalafdelinger med tilknytning til landsdækkende foreninger, lokalforeninger med tilknytning til offentlige institutioner (fx venneforeninger på plejehjem) og lokalforeninger uden tilknytning til landsdækkende foreninger. En tredjedel (33 pct.) af de deltagende organisationer er landsdækkende, mens 4 pct. er regionale.

Figur 2: Foreningernes lokale eller landsdækkende organisering

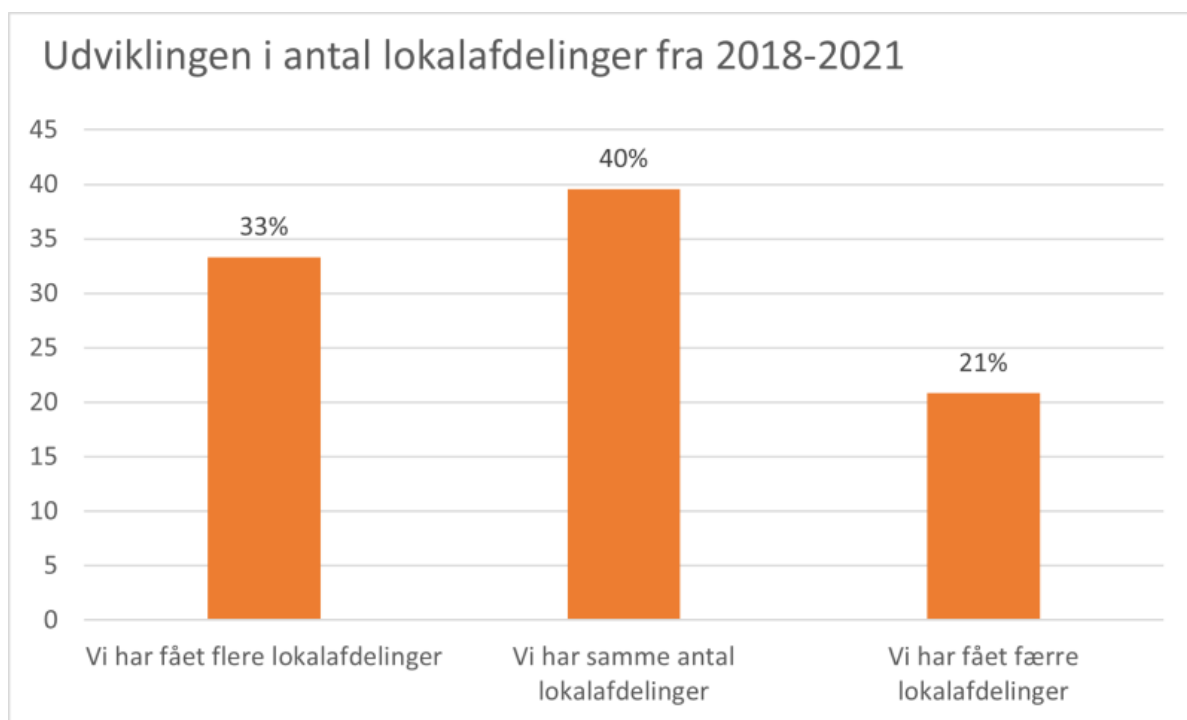
n=478

Lidt mere end halvdelen (58 pct.) af de landsdækkende organisationer har lokalafdelinger/lokalforeninger. Langt de fleste landsdækkende organisationer (75 pct.) har mellem 0 og 13 lokalafdelinger. En tiendedel (10 pct.) af de landsdækkende organisationer har over 60 lokalafdelinger eller lokalforeninger.

Foreningsundersøgelsen viser, at i perioden 2018-2021 har hver tredje organisation (33 pct.) fået flere lokalafdelinger. For 40 pct. har antallet af lokalafdelinger ikke ændret sig, mens godt hver femte landsdækkende organisation (21 pct.) har fået færre lokalafdelinger/lokalforeninger. De resterende 6 pct. har ikke oplyst ændringen.

I [CFSA's Foreningsportal](#) kan du finde oplysninger om mere end 600 landsdækkende og regionale foreninger på det sociale område.

Figur 3: Udviklingen i antal lokalafdelinger fra 2018-2021

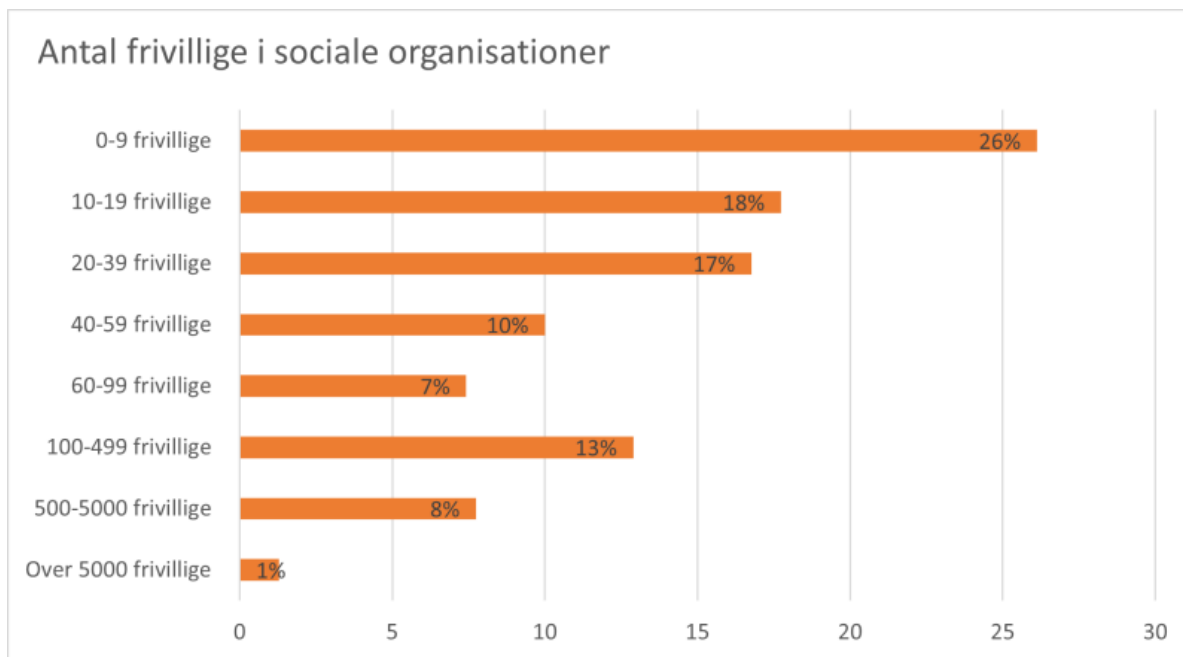
n=96

Hvor mange frivillig er der i de frivillige sociale organisationer?

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#), viser, at størstedelen af organisationerne (61 pct.) har færre end 40 frivillige tilknyttet, og blandt dem er der flest, der har færre end 10 frivillige.

Mindre end hver femte organisation (17 pct.) har mellem 40 og 99 frivillige, mens lidt over hver femte af alle organisationerne i undersøgelsen (22 pct.) har mere end 100 frivillige tilknyttet. Det understreger, at det er forholdsvis få organisationer, som tiltrækker langt størstedelen af de frivillige.

Figur 4: Antal frivillige i sociale organisationer

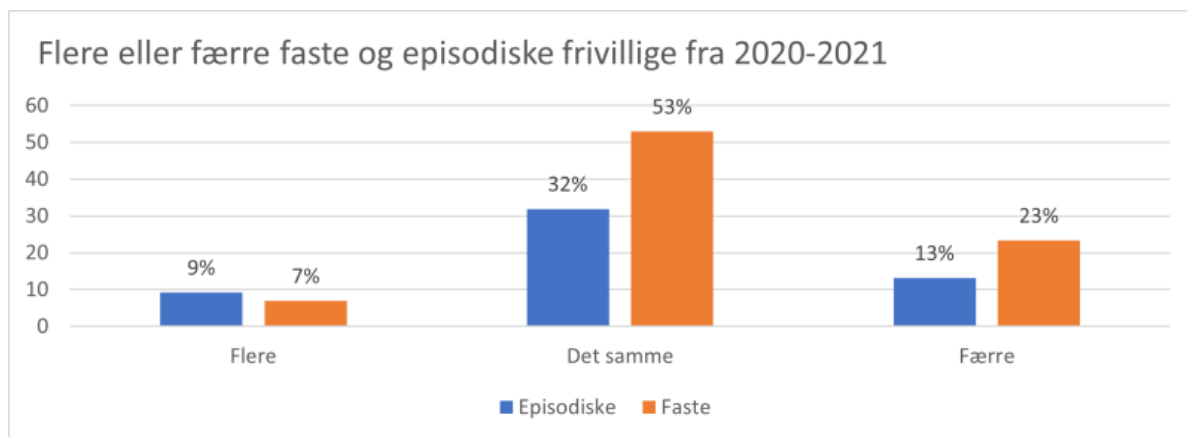

Er de frivillige mest faste eller episodiske?

Foreningsundersøgelsen viser, at mellem 2020 og 2021 har knap hver tiende organisation (9 pct.) fået flere episodiske frivillige (dvs. frivillige, som er tilknyttet i en kortvarig periode og typisk løser en specifik opgave). I samme periode har syv procent af organisationerne fået flere faste frivillige.

Knap hver tredje organisation (32 pct.) har den samme andel af episodisk frivillige i 2021 som i 2020, mens mere end halvdelen (53 pct.) oplever stabilitet omkring de faste frivillige og har det samme antal fra 2020 til 2021.

Figur 5: Flere eller færre faste og episodiske frivillige fra 2020-2021

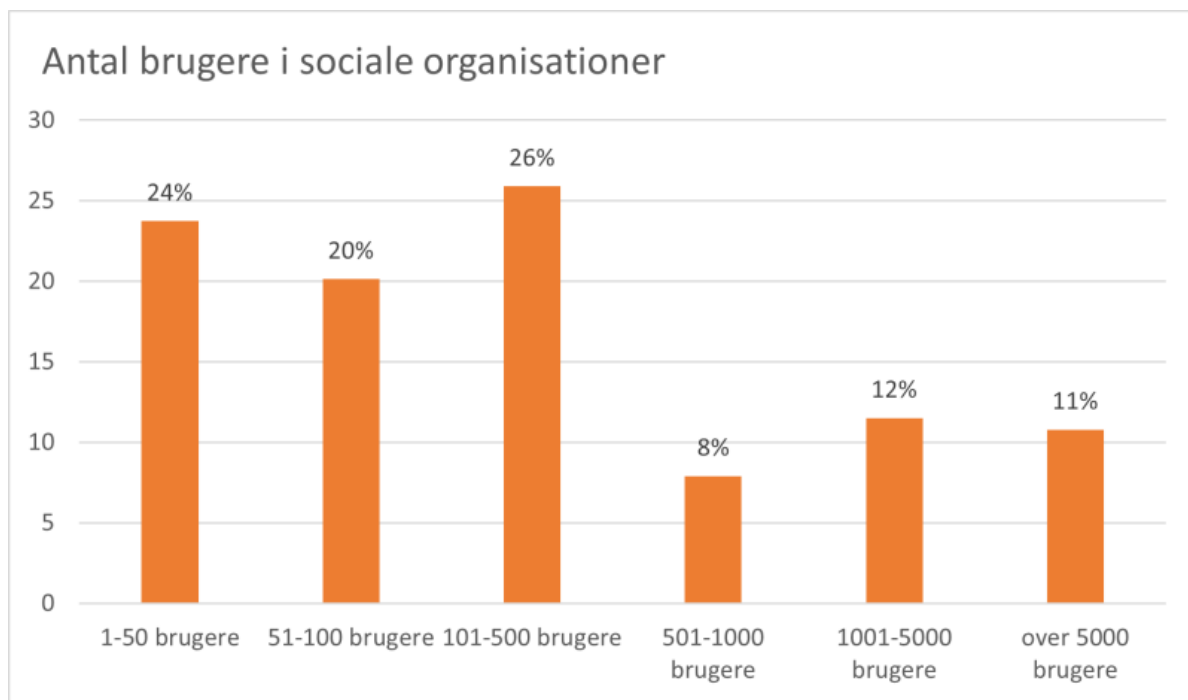
n=304. 46 pct. af organisationerne har ingen episodiske frivillige tilknyttet eller er ikke bekendte med udviklingen i antallet fra 2020-2021. For de faste frivillige er det 17 pct. De to tal fremgår ikke af figuren og derfor summer figuren ikke til 100 pct.

Du kan læse mere om episodisk frivillighed i CFSA's videnstema [Flere frivillige engagerer sig i episodiske indsatser](#)

Hvor mange brugere er tilknyttet de frivillige sociale organisationer?

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#), viser, at lidt under halvdelen (44 pct.) af organisationerne havde 100 eller færre brugere i 2020. Godt hver fjerde organisation (26 pct.) havde mellem 101 og 500 brugere, mens knap en fjerdedel (23 pct.) havde over 1.000 brugere.

Figur 6: Antal brugere i sociale organisationer

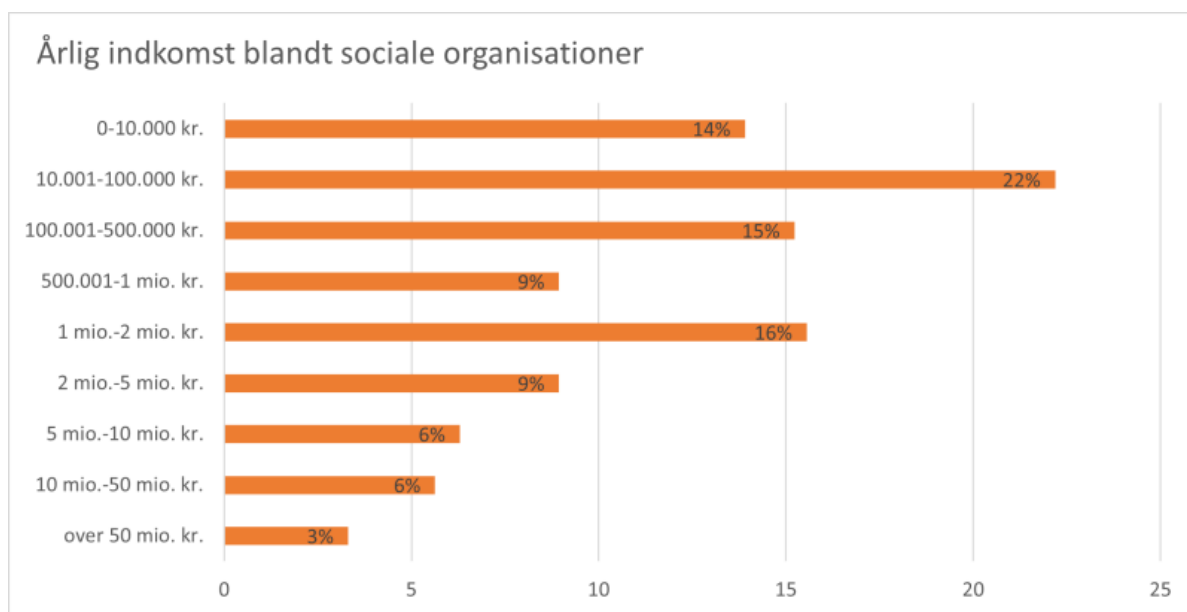
n=139

Hvor stor er de frivillige sociale organisationers årlige indkomst?

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#) har spurgt ind til de frivillige sociale organisationers årlige indkomst.

Samlet set har størstedelen af organisationerne (51 pct.) en årlig indtægt på under 500.000 kroner. Derudover har hver fjerde organisation (25 pct.) en årlig indkomst mellem 500.001 og 1.999.000 kroner., mens knap hver fjerde (24 pct.) har en årlig indkomst på mellem to og fem millioner kroner. Ni procent af organisationerne har en årlig indkomst på over 10 millioner kroner.

Figur 7: Årlig indkomst blandt frivillige sociale organisationer

n=302

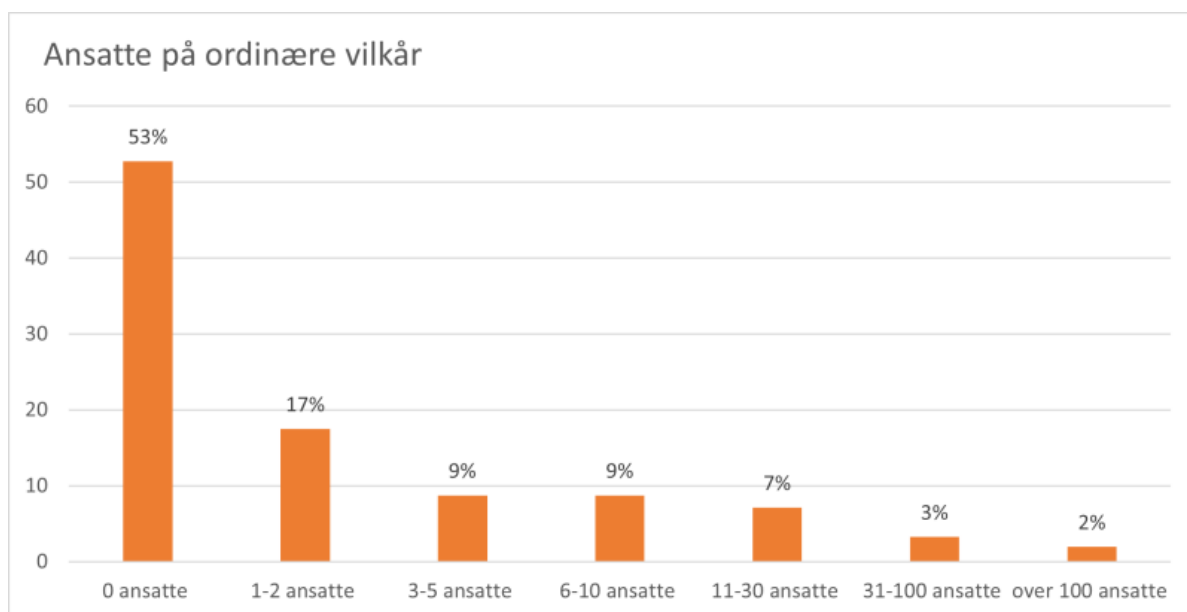
Hvor mange ansatte har de frivillige sociale organisationer?

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#) har spurgt ind til, hvor mange fuldtidsansatte på ordinære vilkår de frivillige sociale organisationer har.

Foreningsundersøgelsen viser, at over halvdelen af organisationerne (53 pct.) slet ikke har ansatte, og derved er drevet fuldt ud af frivillige bestyrelser. Det er i denne gruppe af organisationer, at vi finder mange af de små lokale foreninger og lokalafdelinger med tilknytning til større landsdækkende organisationer.

Knap en femtedel af organisationerne (17 pct.) har 1-2 ansatte, som ofte er en daglig leder og/eller en person med socialfaglige kompetencer med et stort kendskab til organisationens målgruppe. Stort set samme andel (18 pct.) har mellem 3 og 10 ansatte. Disse organisationer vil også ofte prioritere at have socialfaglige ansatte, der kan løfte den socialfaglige kerneopgave som organisationerne er sat i verden for. Kun meget få organisationer (5 pct.) har mere end 30 ansatte.

Figur 8: Ansatte på ordinære vilkår

n=309

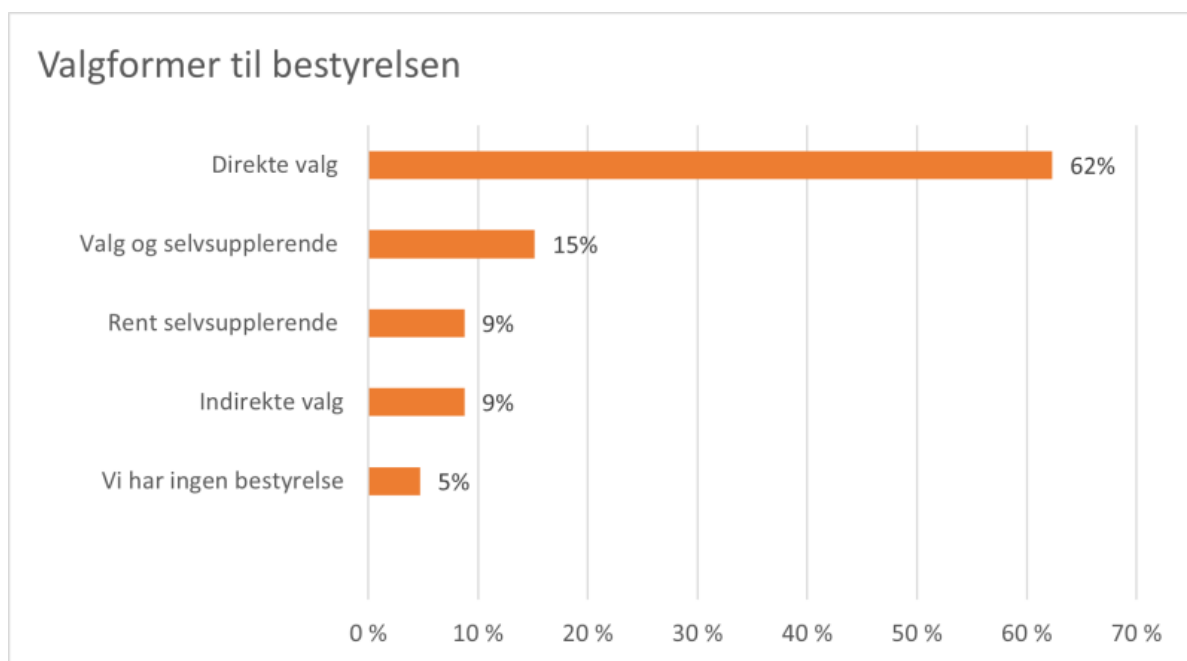
Hvordan vælges bestyrelser i frivillige sociale organisationer?

I Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#) har vi spurgt de frivillige sociale organisationer, hvordan de vælger deres bestyrelser.

Langt over halvdelen (62 pct.) vælger deres bestyrelsesmedlemmer gennem direkte valg på generalforsamlingen.

Bortset fra de 5 pct., der ikke har nogen bestyrelse, vælger resten af organisationerne deres bestyrelser på anden vis. Således benytter mere end hver tiende organisation (15 pct.) sig af en valgform, hvor nogle vælges på generalforsamlingen, mens andre udpeges. Knap hver tiende (9 pct.) har rent selvsupplerende bestyrelser, og lige så mange (9 pct.) vælges gennem indirekte valg på generalforsamling.

Figur 9: Valgformer til bestyrelser

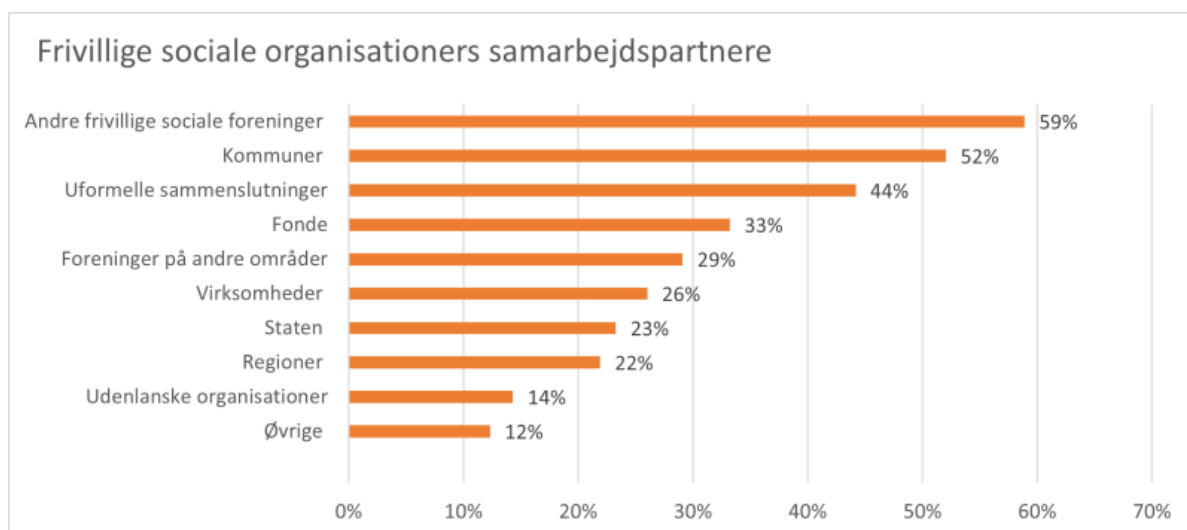
n=423

Hvilke samarbejdspartnere har de frivillige sociale organisationer?

Foreningsundersøgelsen, som er en del af [CFSA's Frivilligrapport 2019-2021](#), spørger ind til, hvilke samarbejdspartnere de frivillige sociale organisationer har haft i 2020.

Flertallet (59 pct.) samarbejdede med andre frivillige sociale foreninger/organisationer. Lidt over halvdelen (52 pct.) af organisationerne samarbejdede med kommunerne, mens lidt under halvdelen (44 pct.) samarbejdede med uformelle sammenslutninger. En tredjedel af organisationerne (33 pct.) havde et samarbejde med fonde, mens hver fjerde (26 pct.) samarbejdede med private virksomheder.

Figur 10: Frivillige sociale organisationers samarbejdspartnere

n=292

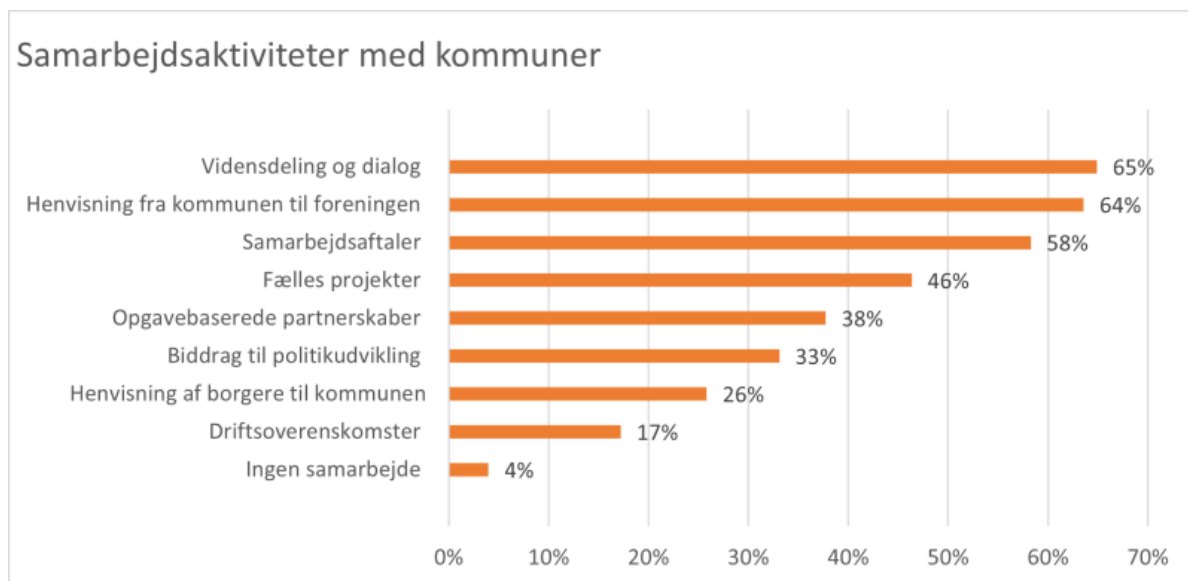
Hvilke samarbejdsaktiviteter har de frivillige sociale organisationer med kommuner?

Foreningsundersøgelsen har også spurgt ind til, hvilke samarbejdsaktiviteter de frivillige sociale organisationer har haft med kommuner i perioden.

For flertallet af organisationerne (65 pct.) er vidensdeling og dialog helt central, men for næsten lige så mange organisationer (64 pct.) handler samarbejdsrelationen også om, at kommunen henviser dens borgere til organisationernes tilbud og aktiviteter.

Over halvdelen af organisationerne (58 pct.) har en samarbejdsaftale med kommunen, mens en del færre (38 pct.) indgår deciderede partnerskaber. Hver tredje af de frivillige sociale organisationer (33 pct.) fortæller, at de bidrager til den kommunale politikudvikling.

Figur 11: Samarbejdsaktiviteter med kommuner

n=151

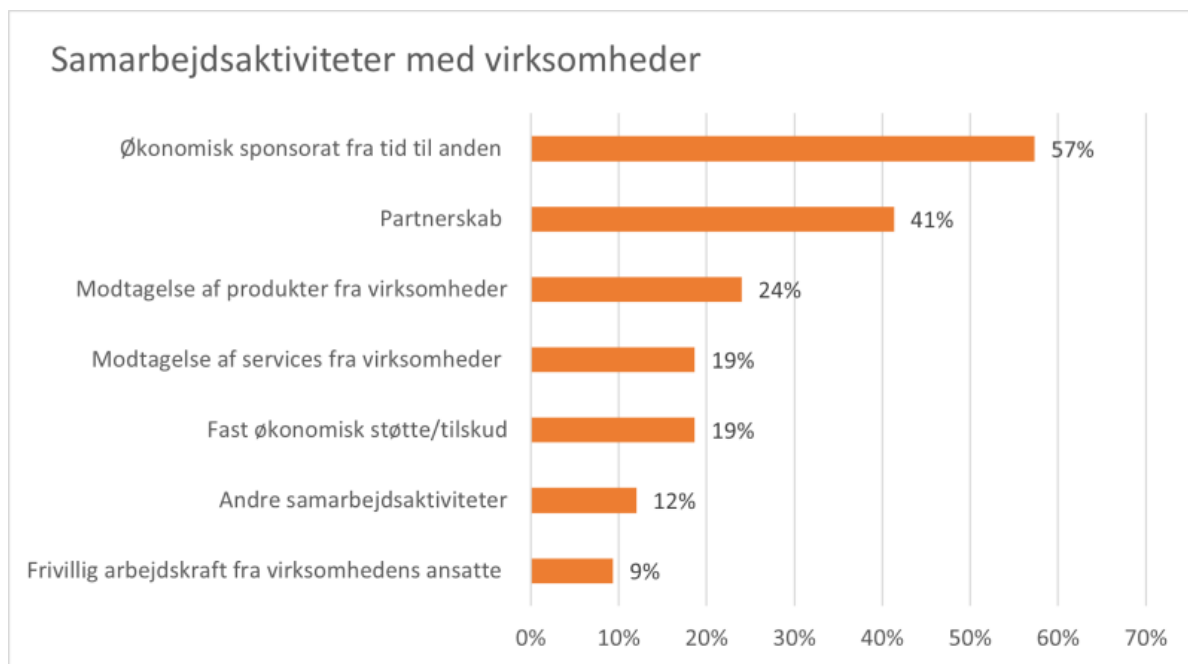
Læs mere om organisationernes mulighed for indflydelse i CFSA's videnstema [Kommunalpolitikernes mødebord er ikke den eneste vej til indflydelse!](#)

Hvordan samarbejder frivillige sociale organisationer med virksomheder?

Som vist i tabellen neden for er det cirka hver fjerde af foreningerne, der oplyser, at de samarbejder med virksomheder. Foreningsundersøgelsen, viser, at den mest udbredte samarbejdsaktivitet med virksomheder er, at de frivillige sociale organisationer fra tid til anden modtager økonomiske sponsorater fra virksomhederne (57 pct.).

At modtage *fast* økonomisk støtte eller tilskud, er derimod meget sjældnere og kun aktuelt for lidt under hver femte af organisationerne (19 pct.). Den næstmest udbredte samarbejdsaktivitet er partnerskaber som 41 pct. af organisationerne har indgået med en virksomhed. At ansatte i virksomheder bistår organisationerne med frivillig arbejdskraft – også kaldet corporate eller employee volunteering – finder sted i lige knap hver tiende (9 pct.) af de deltagende frivillige sociale organisationer.

Figur 12: Samarbejdsaktiviteter med virksomheder

n=75

Læs mere om de frivillige sociale organisationer i Danmark

- [Det frivillige sociale engagement i Danmark. Frivilligrapport 2019-2021.](#) Af Malthe Lindholm Sørensen, Helene Elisabeth Dam Jørgensen, Natalie Perregaard og Mette Hjære, Forlaget CFSA. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2021.
- [Videnstema #1 Flere frivillige engagerer sig i episodiske indsatser.](#) Af Malthe Lindholm Sørensen og Mette Hjære. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2019
- [Videnstema #2 Frivilligheden topper i kommuner på landet.](#) Af Malthe Lindholm Sørensen og Mette Hjære. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2020
- [Videnstema #3 Samfundssind: Danskerne hjalp hinanden under corona.](#) Af Malthe Lindholm, Natalie Perregaard, Mette Hjære og Suzette Frovin. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2020
- [Videnstema #4 Tak for hjælpen! Brugerens respons påvirker frivilliges motivation.](#) Af Nathalie Perregaard, Malthe Lindholm og Suzette Frovin. Med bidrag af Mette Hjære og Thit Bast Schmidt. Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2020.
- [Videnstema #5: Kommunalpolitikernes mødebord er ikke den eneste vej til indflydelse.](#) Af Malthe Lindholm Sørensen og Mette Hjære. Forlaget CFSA, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, december 2022.

Brug vores guider til at få svar på dine spørgsmål om frivillighed

Denne guide er udarbejdet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde. På vores hjemmeside frivillighed.dk finder du mere end 50 guider, der giver svar på de mest almindelige spørgsmål og udfordringer, som arbejdet med frivillighed og civilsamfund giver anledning til.

Guiderne dækker alt fra konkrete spørgsmål om vedtægter, forsikring, og tavshedspligt til inspiration om at rekruttere og fastholde af frivillige.

Frivillige, foreninger, landsorganisationer, fonde og kommuner, der arbejder inden for det frivillige sociale arbejde, har mulighed for at få rådgivning via telefon eller mail.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er et selvejende statsligt udviklings- og videnscenter om frivillighed på velfærdsområdet. Vi formidler aktuel viden om frivillighed og civilsamfund. Gennem kurser og rådgivning støtter vi foreninger, frivillige initiativer og kommuner i deres arbejde med at udvikle og styrke den frivillige indsats i hele Danmark. Vi kan også hyres til fx oplæg, udviklingsopgaver og undersøgelser. Centret er finansieret med midler fra finansloven og indtægtsdækkede opgaver.

Læs mere om CFSA på www.frivillighed.dk

Center for Frivilligt Socialt Arbejde
Albanigade 54
5000 Odense C
+ 45 66 14 60 61
info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk